

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9.iv: Creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general

Obiectivul specific 4.9: Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii

GHIDUL SOLICITANTULUI - CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

"Fii responsabilă de sănătatea ta - sprijin pentru derularea programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin - etapa I"

AP 4/ PI 9.iv/ OS 4.9

Octombrie 2017

CUPRINS

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	3
Informații generale	3
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat	6
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	6
1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului	7
1.3.1 Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice	7
1.3.2. Teme secundare FSE	10
1.3.3. Teme orizontale	11
1.3.4. Informare și publicitate proiect	12
1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili	12
1.5. Durata proiectului	13
1.6. Grup țintă	14
1.7. Indicatori specifici de program	15
1.8. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare	18
1.8.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului	18
1.8.2. Cofinanțarea proprie și cofinanțarea UE	19
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	20
2.1 Eligibilitatea solicitantului/ partenerilor	20
2.2. Eligibilitatea proiectului	20
2.3. Încadrarea cheltuielilor	21
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	30
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor	30
CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor	30
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului	30
CAPITOLUL 7. Anexe	30

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

Informații generale

Povara îmbolnăvirilor prin cancer în general, așa cum este reflectată de ratele de mortalitate standardizate, este mai mare în România (181/100.000) decât în UE (169/100.000), fiind în continuă creștere. Deși prevenibil, cancerul de col uterin are în România cele mai ridicate rate de mortalitate și incidență din Europa, iar cancerul de col uterin și colorectal sunt depistate în stadii mult mai avansate decât în statele cu programe de screening organizat, fiind cauze de top de mortalitate prin cancer în România. Se estimează că aceste trei patologii reprezintă 4,7% din anii pierduți de viață în România, echivalentul a 272.000 ani în anul 2010. România a dus lipsă complet de programe organizate de screening cancer la nivel național până în anul 2012, când, în urma unui program pilot la nivel regional la Cluj, a fost organizat programul național pentru depistarea activă precoce a cancerului de col uterin prin testare Babeș - Papanicolau în regim de screening.

Organizarea de programe naționale populaționale pentru depistarea precoce a cancerului este recomandată tuturor Statelor Membre UE, prin Recomandarea Consiliului din 2 decembrie 2003 privind screening-ul pentru cancer (2003/878/CE), adoptată unanim de toți miniștrii sănătății ai Statelor Membre UE. Până în prezent, Comisia Europeană prin Directoratul General pentru Sănătate, Alimente și Siguranță a publicat două rapoarte privind implementarea recomandării Consiliului Europei privind screening-ul pentru cancer¹, în anii 2008 și 2017. Recomandarea se referă la organizarea de programe populaționale de screening pentru cancerul de col uterin, cancerul de sân și cancerul colo-rectal, pentru care există evidențe științifice solide privind eficacitatea și cost-eficiența lor.

În perioada 2009-2013, Comisia Europeană a desfășurat *"Parteneriatul european pentru acțiune împotriva cancerului"* (EPAAC), finanțat ca o acțiune comună în cadrul Programului de sănătate al UE, în scop de elaborare a Planurilor Naționale de Control al Cancerului. Acesta a acordat o atenție specială programelor de screening pentru cancer, fiind subliniată importanța în scăderea incidenței și a mortalității prin cancer. Cu acest prilej, Comisia Europeană a adoptat Comunicarea către Parlamentul European, Consiliul Europei, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind *Acțiunea Europeană împotriva Cancerului: parteneriatul European*. Acest raport prezintă progresul european către atingerea obiectivului declarat al inițiativei europene de a reduce incidența cancerului cu 15% până în anul 2020.

Acțiunea comună EPAAC a fost continuată cu acțiunea comună CANcer CONtrol (CANCON), care s-a finalizat în februarie 2017 prin publicarea unui Ghid European al Planurilor de Cancer și cu Declarații de politici de sănătate care, toate împreună, susțin în continuare organizarea programelor de screening pentru cele trei localizări tumorale.

România are din 2016 un proiect de Plan Național de Control al Cancerului (PNCC) aflat în curs de adoptare. Prezentul ghid se înscrie în strategiile de testare prin programe de screening recomandate de Comisia de specialitate de oncologie a Ministerului Sănătății și au fost elaborate în perioada 2009-2016 sub forma unui capitol specific privind prevenția secundară din Planul Național de Control al Cancerului. Strategiile cuprinse în PNCC au fost dezvoltate în cadrul acțiunii comune Parteneriatul European de Acțiune contra Cancerului (EPAAC) și au fost finalizate și comunicate public în 2016 sub egida Proiectului CANCON. Prezentul ghid face parte din strategiile pe termen scurt ale Guvernului României pe linie de control al cancerului înscrise în Platforma de Guvernanță.

¹https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/major_chronic_diseases/docs/2017_cancerscreening_2ndreportimplementation_en.pdf

Apelul prezent se înscrie în Politica sectorială europeană care recomandă insistent Statelor Membre să urmărească cu predilecție prevenirea cancerului și să se concentreze pe dezvoltarea și implementarea programelor populaționale de screening la nivel național.

Programele performante de screening pot salva vieți, productivitate și banii cheltuiți de individ și societate pentru a trata stadiile avansate ale bolii.

Experții Băncii Mondiale consideră că există diferențe semnificative la accesul la servicii de sănătate. Persoanele cu venituri scăzute sau foarte scăzute cu afecțiuni cronice au un risc de două ori mai mare de a nu accesa serviciile de sănătate (aproximativ 4 din 10), comparativ cu grupul cu venituri mai mari. Programele de screening organizat sunt menite să deschidă accesul la aceste servicii, indiferent de determinanta socio - economică, cum ar fi: venituri, etnie, loc de reședință și de a face astfel încât să se reducă diferențele și inechitățile.

Comisia Europeană a publicat² în 2003 Directiva care recomandă Statelor Membre organizarea de programe populaționale de screening al cancerelor de col uterin, mamă și colorectal care să asigure întregii populații la risc acces echitabil la servicii preventive gratuite. Aceasta implică atât depistarea precoce a riscurilor de cancer, cât și urmărirea, diagnosticarea și tratamentul leziunilor cu potențial oncologic.

Comisia Europeană a finanțat și sprijinit dezvoltarea Ghidurilor Europene de Asigurare a Calității în programele de screening pentru cancerul de col uterin, cancerul de sân și cancerul colorectal, bazate pe evidențe științifice. Aceste ghiduri sunt permanent revizuite și actualizate, încorporând toate evidențele științifice existente. Astfel, Ghidul european de asigurare a calității în programele de screening pentru cancerul de col uterin se află la a doua ediție (2008, 2015).

În ultimul Raport privind stadiul implementării recomandării Consiliului European (2003/878/CE), România figurează printre puținele State Membre UE care nu au încă programe populaționale de screening organizat pentru cancerul de sân și colorectal. Organizarea unui program organizat de screening pentru cancerul de sân a fost pilotată în regiunea de Nord-Vest, în cadrul unui proiect finanțat prin mecanismul financiar norvegian (Granturi norvegiene și SEE), însă rezultatele acestui pilot nu au fost preluate și dezvoltate în cadrul unui program de extindere. Prezentul apel este în acord cu recomandările europene și răspunde nevoii de a organiza programe de screening pentru cele 3 localizări ale cancerului menționate.

Experții OMS/ IARC au formulat următoarele nouă recomandări privind derularea programului de prevenire a cancerului de col uterin, primele opt fiind relevante pentru prezentul ghid al solicitantului:

1. Dezvoltarea sistemului de invitare/ reinvitare utilizând listele medicilor de familie pentru populația feminină asigurată și liste suplimentare pentru populația neasigurată, la care se pot adăuga surse alternative pentru populația neasigurată.

Avantaje:

- ❖ permite planificarea anuală a testelor;
- ❖ permite încadrarea în bugetul alocat;
- ❖ permite informarea și consilierea femeii;
- ❖ favorizează dezvoltarea campaniilor de IEC locale/ regionale/ naționale;

² Report on the Implementation of the Council Recommendation of 2 December 2003 on cancer screening 2003/878/EC, 2017, http://ec.europa.eu/health/ph_information/dissemination/diseases/docs/cancer_recommendation_ro.pdf

2. Dezvoltarea sistemului de asigurare și control a calității citirii și interpretării frotiurilor cito-vaginale prin concentrarea citirii și interpretării la nivelul celor 8-9 unități regionale de coordonare a programului.

Avantaje:

- ❖ permite controlul extern de calitate la laboratoarele de citologie prin citire încrucișată (control inter-laboratoare) și prin citire la un laborator de referință desemnat (testele pozitive+10% din rezultatele negative);
- ❖ permite o mai bună urmărire a indicatorilor de program;

3. Asigurarea sistemului de urmărire a cazurilor pozitive: rezultate la investigații ulterioare, diagnostic, tratament

Avantaje:

- ❖ permite urmărirea parametrilor de eficiență și eficacitate ai programului;
- ❖ permite calculul indicatorilor de calitate ai programului: sensibilitate și specificitate;
- ❖ asigură continuum-ul de îngrijire și monitorizare al femeii testate și se asigură că leziunile precanceroase sunt tratate în timp util.

4. Asigurarea gratuității urmăririi, diagnosticului și tratamentului leziunilor precanceroase la femeile neasigurate

5. Dezvoltarea sistemului de informații aferent programului prin:

- ❖ extinderea utilizării la nivel național a aplicației deja dezvoltate în regiunea Nord Vest;
- ❖ dezvoltarea unui modul suplimentar al aplicației existente, privind rezultatul urmăririi și diagnosticului leziunilor precanceroase.

6. Creșterea capacității programului prioritar prin asigurarea calității programului. O acoperire crescută cu servicii nu implică în mod automat un program mai bun, există riscul perpetuării deficiențelor. Se va acorda atenție consolidării regionale a programului, în special a asigurării calității.

7. Utilizarea unităților mobile, deși costisitoare, este o opțiune pentru zonele izolate, neacoperite cu servicii medicale, în special dacă se asigură și tratamentul imediat al leziunilor precanceroase. Nu reprezintă, în mod special, o soluție de creștere a numărului de teste efectuate.

8. Tranziția la testarea HPV cu triaj citologic în grupa de vârstă 30-64 ani reprezintă o opțiune viabilă.

Avantaje:

- ❖ sensibilitate crescută față de citologia convențională;
- ❖ necesită mecanisme de asigurare a calității testării mai puțin sofisticate și mai puțin costisitoare;
- ❖ scade sarcina de lucru la laboratoarele de AP: testul HPV se realizează ca analiză de laborator și doar testele pozitive se triază cu examen citologic (maximum 20% din totalul testelor); astfel se degrează laboratoarele de AP care se pot concentra pe analiza histologică a specimenelor maligne din activitate clinică;

- ❖ cost/ test similar cu cel al citologiei convenționale. Tendința de scădere a costului/ test este evidentă la nivelul tuturor statelor care implementează și indiferent de metoda de testare utilizată;
- ❖ permite o testare la intervale mai lungi de timp, 5-8-10 ani;
- ❖ analiza HPV este un test utilizat aproape în totalitate în cadrul programelor de screening populațional;
- ❖ împiedică suprainvestigarea, suportată din surse proprii: femeile cu citologii pozitive sunt trimise pentru testare HPV în mediul privat.

9. Inițierea programului de vaccinare anti HPV la grupele de vârstă eligibile și, eventual cel de recuperare al vaccinărilor la fetele și femeile tinere <25 ani.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat

- ▶ **Axa prioritară 4:** Incluziunea socială și combaterea sărăciei
- ▶ **Obiectivul tematic 9:** Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare
- ▶ **Prioritatea de investiții 9.iv:** Creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general
- ▶ **Obiectivul specific:**

În cadrul prezentului apel de proiecte este vizat un singur obiectiv specific: **Obiectivul specific 4.9: Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii**

Rezultat așteptat

Principalul rezultat așteptat prin sprijinul financiar acordat în cadrul prezentului apel de proiecte îl reprezintă:

- ❖ **Nivel de competențe îmbunătățit al profesioniștilor implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin**

Rezultatele prezentului apel vor contribui la implementarea apelului regional *"Fii responsabilă de sănătatea ta - programe regionale de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin - etapa II"* (Regiunile de dezvoltare: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est) și, prin urmare, la obținerea rezultatului prevăzut în POCU *"Număr crescut de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii"*.

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte este un **apel de tip competitiv, cu termen limită de depunere**.

În contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice va fi aprobat un singur proiect, respectiv proiectul care îndeplinește cerințele de eligibilitate și punctajul cel mai mare în etapa de evaluare tehnică și financiară. Apelul va fi considerat închis la data contractării acestui proiect.

**SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 11 OCTOMBRIE 2017 ORA 10.00
ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 31 IANUARIE 2018, ORA 16.00.**

Elaborarea propunerii de proiect va urma fazele mecanismului competitiv menționate la secțiunea I. Mecanismul competitiv (*Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*³).

1.3. Acțiunile sprijinite în cadrul apelului

1.3.1. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice

Tipurile de activități eligibile care vor fi finanțate în contextul acestui apel de proiecte **au o ACOPERIRE NAȚIONALĂ** și vor sprijini derularea în bune condiții a programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin, fie prin sprijinul acordat din POCU în contextul apelului OS 4.9. *"Fii responsabilă de sănătatea ta - programe regionale de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin - etapa II"* (Regiunile de dezvoltare: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est), fie prin sprijinul acordat de la bugetul Ministerului Sănătății pentru regiunile de dezvoltare: București - Ilfov, Vest, Sud-Vest Oltenia, Sud-Est.

Acoperirea națională va fi asigurată din următoarele perspective: aplicabilitatea metodologiei aferente activității 1, aria activității de monitorizare și control a implementării programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin, analizarea datelor furnizate, precum și procentul grupului țintă aferent regiunii București Ilfov în total personal care va beneficia de formare. De asemenea, activitatea 3 va avea o acoperire națională, în sensul că nu va fi dedicată unei anume regiuni sau comunități locale.

Propunerile de proiecte vor include în mod obligatoriu cel puțin următoarele tipuri de activități/subactivități eligibile:

Activitatea 1: Elaborarea metodologiei pentru programele de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin (HPV/ Babeș Papanicolau)

Prin această activitate se urmărește asigurarea unui standard unitar de realizare a screeningului la nivel național și consolidării controlului cancerului de col în România prin aplicarea de metode medicale de screening al cancerului de col, având ca principal rol depistarea bolii încă din stadiile incipiente ale instalării.

În cazul acestei activități, pot fi derulate următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 1.1.** Dezvoltarea cadrului metodologic necesar implementării programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin (HPV/ Babeș Papanicolau) (ex. dezvoltarea ghidurilor, protocoalelor și metodologiilor de implementare etc.)

În contextul subactivității 1.1. pot fi organizate inclusiv evenimente științifice (ex. mese rotunde, conferințe, seminarii etc) pe tema dezvoltării și implementării programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al cancerului de col uterin, cu participarea experților naționali și internaționali.

³ http://www.fonduri-ue.ro/images/files/programme/CU/POCU-2014/2017/Metodologia_de_evaluare_POCU_mai_2017_1.pdf

De asemenea, în vederea realizării acestei sub activități, personalul implicat poate participa inclusiv la acțiuni de schimb de experiență în țări unde se implementează activități de screening/ depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin, caz în care prin proiect vor fi decontate cheltuielile aferente (*ex. costuri de servicii pentru instituția/ instituțiile gazdă, cheltuieli de transport, cazare, diurnă pentru participanții la aceste schimburi de experiență etc.*)

NB1. Metodologia va viza în mod obligatoriu atât testarea Babeș-Papanicolau, cât și HPV (*element de eligibilitate*)

În contextul acestei subactivități vor fi elaborate cel puțin următoarele documente⁴:

- ❖ protocol recoltare frotiu citovaginal;
- ❖ protocol testare HPV;
- ❖ protocol testare citologică;
- ❖ protocol epidemiologic;
- ❖ protocolul pentru serviciile de sprijin/suport
- ❖ metodologie screening fundamentată (strategie de testare);
- ❖ formular FS1 adaptat testării HPV;
- ❖ format (template) de raport anual.

- ▶ **Sub-activitatea 1.2.** Activități de informatizare suport al bazelor de date ale screeningului (HPV/ Babeș Papanicolau) integrate cu sistemele informatice ale programului național, cu accesul parolat online al tuturor furnizorilor în scopul identificării CNP al femeilor testate în ambele programe.

Implementarea acestei subactivități va permite furnizarea de situații centralizatoare cu persoanele care au beneficiat de testare în etapa II și care pot fi folosite inclusiv pentru elaborarea cererilor de rambursare. Acestea vor prelua informațiile din formularele informative statistice (conform OMS nr. 377/2017)

- ▶ **Sub-activitatea 1.3.** Monitorizarea la nivel național și controlul implementării programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin
- ▶ **Sub-activitatea 1.4.** Analizarea la nivel național a datelor obținute în urma screeningului prin metode statistice specifice și elaborarea de rapoarte, studii, informări cu privire la rezultatele acestuia și de propuneri de politici publice în domeniul cancerului de col.

Entitatea responsabilă cu implementarea acestei subactivități va elabora câte un raport anual conform formatului (template-ului) dezvoltat în contextul subactivității 1.1.

Rapoartele vor evidenția rezultatele pe cele două tipuri de screening (HPV/ Babeș Papanicolau) atât la nivelul fiecăreia dintre cele 4 regiuni de dezvoltare vizate prin apelul *"Fii responsabilă de sănătatea ta - programe regionale de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament*

⁴ Au rol de exemplificare, nu exhaustiv

precocă al cancerului de col uterin - etapa II” (Regiunile de dezvoltare: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est), cât și cele susținute prin bugetul Ministerului Sănătății.

Institutele sau instituțiile medicale publice implicate în derularea programelor regionale de depistare precocă activă a cancerului de col uterin (etapa II) au obligația furnizării datelor obținute în urma screening-urilor regionale către Institutul Național de Sănătate Publică în formatul solicitat de acesta și elaborat în contextul acestei activități. Aceste date/ rapoarte vor sta la baza elaborării de către Ministerul Sănătății a politicilor publice și/ sau a oricăror rapoarte/ informări/ studii.

NB2. Subactivitățile 1.3. și 1.4. vor fi derulate până la finalizarea celor 4 proiecte regionale aferente etapei II și vor viza monitorizarea, controlul și analiza datelor inclusiv pentru programele de screening (HPV/ Babeș Papanicolau) susținute prin bugetul Ministerului Sănătății aferente regiunilor: *București - Ilfov, Vest, Sud-Vest Oltenia, Sud-Est.*

Activitatea 2: Furnizarea programelor de formare/ instruire profesională specifică pentru specialiștii implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precocă, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin (*ex. medici, biologi, tehnicieni de laborator, registratori medicali, asistenți medicali, asistenți medicali comunitari, mediatori sanitari, psihologi implicați în furnizarea serviciilor de sprijin/ suport, alt personal medical etc.*)

În cazul acestei activități, pot fi derulate următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 2.1.** Elaborare curriculum de formare pe baza metodologiei realizate și acreditarea acestuia conform normelor în vigoare;
- ▶ **Sub-activitatea 2.2.** Derularea programului/ programelor de formare/ instruire pentru specialiștii implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precocă, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin.

NB3. Programele de formare/ instruire dedicate specialiștilor implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precocă, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin vor viza ambele metode de testare HPV/ Babeș Papanicolau (*eligibilitate proiect*).

Furnizarea programelor de formare/ instruire va trebui să țină cont de calendarul⁵ etapizat de derulare a testării HPV/ Babeș-Papanicolau implementate în contextul apelului regional **”Fii responsabilă de sănătatea ta - programe regionale de prevenție, depistare precocă, diagnostic și tratament precocă al cancerului de col uterin - etapa II” (Regiunile de dezvoltare: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est)** și, care, funcție de regiunile de dezvoltare eligibile vizate și de grupa de vârstă a femeii, prevede:

A) vor beneficia de testare HPV, femeile cu vârsta între 30-64 ani, funcție de regiunea de dezvoltare, după cum urmează:

- ❖ Regiunea Nord Vest - în perioada 2018-2022;
- ❖ Regiunea Nord Est - în perioada 2019-2022;
- ❖ Regiunile Sud Muntenia și Centru - în perioada 2020-2022.

⁵ Calendarul de implementare poate fi modificat funcție de data lansării ghidului aferent etapei II, precum și funcție de data de demarare a implementării proiectelor regionale

B) vor beneficia de testare Babeș Papanicolau:

- ❖ toate **femeile din grupa de vârstă 24-29 ani** care își au domiciliul/ rezidența într-una din următoarele regiuni: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est;
- ❖ pentru **femeile din grupa de vârstă 30-64 ani**, testarea primară Babeș-Papanicolau se realizează după cum urmează:
 - ❖ Regiunea Nord Est - anul 2018
 - ❖ Regiunile Centru și Sud Muntenia - perioada 2018-2019.

NB4. Beneficiarii se vor asigura că domeniile programelor de formare/ instruire nu se vor suprapune cu cele finanțate în contextul Ghidului solicitantului - condiții specifice *"Formarea personalului implicat în implementarea programelor prioritare de sănătate"*, OS 4.8.

Programele de formare vor putea cuprinde sesiuni teoretice și practice.

ATENȚIE! Nu se va considera dublă finanțare situația în care aceeași persoană din grupul țintă va beneficia în contextul prezentului ghid de două sau mai multe sesiuni de formare diferite (*de ex. în domeniul testării HPV și al Babeș-Papanicolau* sau situația în care aceeași persoană din grupul țintă va beneficia de sesiuni de formare diferite (*de ex. care au curriculum diferit*) în proiecte diferite.

Activitatea 3: Activități de informare, educare, conștientizare a grupului țintă al serviciilor de screening al cancerului de col uterin

Intervenții și activități de informare, educare, conștientizare, comunicare cu accent pe grupurile vulnerabile, în condițiile în care accesul la servicii depinde de adresabilitatea populației și de gradul de conștientizare al propriilor nevoi legate de sănătate și de drepturile acestor persoane la servicii de sănătate.

Prin prezentul ghid vor fi vizate EXCLUSIV campaniile de informare, educare, conștientizare, comunicare la nivel național⁶, iar cele la nivel regional/ local, individ sau comunitate pentru regiunile: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est vor fi eligibile în contextul ghidului *"Fii responsabilă de sănătatea ta - programe regionale de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin - etapa II"* (Regiunile de dezvoltare: Nord Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord Est) (eligibilitate cheltuieli).

NB5. Este obligatorie includerea tuturor celor 3 activități și a subactivităților aferente acestora în propunerile de proiecte (eligibilitate proiect).

NB6. La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic, beneficiarii sunt obligați să respecte gruparea activităților/ subactivităților conform prezentului ghid (eligibilitate proiect).

1.3.2. Teme secundare FSE

În cadrul AP 4/ PI 9.iv/ OS 4.9. sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (tema secundară vizată) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

⁶ Campaniile de informare, educare, conștientizare, comunicare la nivel național sunt cele care au o acoperire națională, prin prezentul apel nefiind eligibile campaniile dedicate unei anumite regiuni de dezvoltare sau unei anumite comunități

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei Prioritare 4/ priorităţi de investiţii. Prin urmare, în cadrul cererii de finanţare se vor evidenţia sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară şi PI.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect
02. Inovare socială	5%
06. Nediscriminare	5%

În elaborarea cererii de finanţare, prin anumite activităţi, veţi viza **cel puţin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare/ priorităţii de investiţii 9.iv. Pentru respectiva temă secundară veţi avea în vedere un buget care să reprezinte minim procentul indicat în tabel calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Aspecte privind inovarea socială

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii şi modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici şi privaţi, inclusiv a societăţii civile, cu scopul îmbunătăţirii serviciilor furnizate⁷.

Programul Operaţional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, şi, eventual, a implementa la scară largă soluţii inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială are o importanţă deosebită mai ales în contextul iniţiativelor dedicate persoanelor vulnerabile.

Exemple de teme de inovare socială care ar putea fi utilizate în cadrul acestui ghid al solicitantului - condiţii specifice:

- crearea şi consolidarea de parteneriate relevante în contextul prezentului apel, dar şi pentru identificarea unor soluţii practice, viabile, inovative de a asigura o informare corespunzătoare în vederea furnizării unor servicii medicale oferite prin programele de prevenţie, depistare precoce, diagnostic şi tratament precoce al cancerului de col uterin, în special pentru persoanele aparţinând grupurilor vulnerabile;
- activităţi şi iniţiative care vizează promovarea egalităţii de şanse, non discriminarea etc.

Solicitanţii şi partenerii eligibili trebuie să evidenţieze în formularul de aplicaţie dacă propunerea de proiect contribuie la temele secundare prezentate mai sus.

1.3.3. Teme orizontale

În cadrul propunerii de proiect, solicitanţii vor evidenţia, în secţiunea relevantă din cadrul aplicaţiei electronice, contribuţia proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020. Prin activităţile propuse în cadrul proiectului trebuie asigurată contribuţia la cel puţin una din temele orizontale de mai jos:

⁷ Definiţie preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

- ▶ **Egalitatea de șanse, non-discriminarea⁸. Egalitatea între femei și bărbați.** Tema vizează promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă, gen sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general.
- ▶ **Utilizarea TIC și contribuția la dezvoltarea de competențe digitale**

Pentru informații privind temele orizontale se va consulta: *Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>

1.3.4. Informare și publicitate proiect

Conform *Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor*, beneficiarul este obligat să descrie în cererea de finanțare activitățile obligatorii de informare și publicitate proiect (eligibilitate proiect) prevăzute în *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*, CAPITOLUL 9. „Informare și publicitate”, pagina 54.

NB7. Cheltuielile aferente activității de informare și publicitate proiect vor fi incluse la capitolul cheltuieli indirecte, iar cheltuielile aferente activității 3 la cheltuieli directe.

1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili

Solicitanți eligibili:

- ▶ **Ministerul Sănătății**, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului;
- ▶ **Institut sau instituție medicală publică, unitate cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Sănătății**, care se organizează și funcționează ca unitate de asistență tehnică și management pentru Programul național de depistare precoce activă a cancerului prin screening organizat - Subprogramul de depistare precoce activă a cancerului de col uterin (conform OMS nr. 377/2017)

Parteneri eligibili:

- ▶ **Ministerul Sănătății**, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului;
- ▶ **Institut sau instituție de sănătate publică** aflată în subordinea Ministerului Sănătății cu personalitate juridică cu atribuții în domeniul:
 - a) asigurării coordonării tehnice și metodologice la nivel național a programelor de sănătate publică, în domeniul bolilor netransmisibile;
 - b) elaborării strategiilor și politicilor din domeniul combaterii și controlului bolilor netransmisibile și a proiectelor de acte normative, norme, metodologii și instrucțiuni derularea și implementarea intervențiilor de sănătate în domeniul bolilor netransmisibile;
 - c) supravegherii stării de sănătate a populației, bolile transmisibile și netransmisibile, pentru identificarea problemelor de sănătate comunitară;

⁸ http://www.fonduri-ue.ro/images/files/documente-relevante/orientari_beneficiari/Ghid.egalitate.sanse.1.pdf

- d) elaborării metodologiei, instrumentelor și indicatorilor de monitorizare și evaluare a serviciilor și programelor de sănătate publică, de promovare a sănătății și de educație pentru sănătate;
 - e) cercetării-dezvoltării în domeniul sănătății publice și al managementului sănătății publice;
 - f) colectării, analizei și diseminării de date statistice privind sănătatea publică;
- ▶ **Institut sau instituție medicală publică, unitate cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Sănătății**, care se organizează și funcționează ca unitate de asistență tehnică și management pentru Programul național de depistare precoce activă a cancerului prin screening organizat - Subprogramul de depistare precoce activă a cancerului de col uterin (conform OMS nr. 377/2017)
 - ▶ **Universități publice de Medicină și Farmacie;**
 - ▶ **Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali.**
 - ▶ **ONG uri (exclusiv pentru activitatea 3)**

NB8. Activitatea 1 va fi realizată cu implicarea obligatorie a cel puțin unui institut sau instituție medicală care se organizează și funcționează ca unitate de asistență tehnică și management pentru Programul național de depistare precoce activă a cancerului prin screening organizat - Subprogramul de depistare precoce activă a cancerului de col uterin (conform OMS nr. 377/2017) (*eligibilitate proiect*).

NB9. Este obligatorie participarea în parteneriat a Ministerului Sănătății și/ sau a unei instituții publice aflate în subordinea Ministerului Sănătății și/sau a unei unități cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Sănătății (*eligibilitate proiect*).

1.5. Durata proiectului

Perioada de implementare a proiectului este de maximum **72 luni**, dar nu mai târziu de 30 noiembrie 2023.

Proiectele care vor prevedea o perioadă de implementare mai mare de **72 luni** și mai târziu de 30 noiembrie 2023 vor fi respinse.

La completarea cererii de finanțare va trebui evidențiată în sistemul electronic durata fiecărei activități și sub-activități incluse în proiect.

1.6. Grup țintă

În cadrul prezentului apel de proiecte, grupul țintă va fi selectat după cum urmează:

Activitate	Grup țintă	Cerințe specifice
Activitatea 2: Furnizarea programelor de formare/ instruire profesională specifică pentru specialiștii implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin	Specialiști în furnizarea de servicii medicale - personal implicat în furnizarea serviciilor oferite prin programele de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin (ex. medici, biologi, tehnicieni de laborator, asistenți medicali, asistenți medicali comunitari, registratori medicali, medieri sanitari, psihologi implicați în furnizarea serviciilor de sprijin/ suport, alt personal medical etc.)	<p>În contextul prezentului ghid este necesar ca grupul țintă aferent acestei activități <i>Specialiști în furnizarea de servicii medicale - Personal implicat în furnizarea serviciilor oferite prin programele de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin</i> să îndeplinească CUMULATIV următoarele condiții (eligibilitate grup țintă):</p> <ul style="list-style-type: none"> A. face parte din categoria personal implicat în furnizarea de servicii de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin; B. este angajat într-o <u>instituție publică</u> care oferă servicii de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin (ex. spital public, autoritate de sănătate publică, institut sau instituție medicală etc.). <p>Localizarea grupului țintă va fi interpretată EXCLUSIV din perspectiva locului unde se află instituția publică în care își desfășoară activitatea și cu care are încheiat un contract de muncă (<i>perioadă determinată sau nedeterminată</i>).</p> <p>La nivel de proiect este necesar ca grupul țintă să provină din instituții publice din toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.</p> <p>Atenție! Beneficiarul are obligația de a justifica încadrarea persoanelor în grupul țintă.</p>

Atenție! Locul de derulare a activităților/ subactivităților proiectului (de ex. locul unde este derulată activitatea de formare profesională, sediul proiectului etc.) nu va fi luat ca reper în asocierea cheltuielilor cu regiunea de dezvoltare aferentă.

1.7. Indicatori specifici de program

Fiecare cerere de finanțare va include **atât** indicatori de realizare, cât și indicatori de rezultat imediat.

Activitatea 1: Elaborarea metodologiei pentru programele de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament precoce al cancerului de col uterin (HPV/ Babeș-Papanicolau)

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S50	Regiuni mai puțin dezvoltate	Instrumente/ proceduri/ mecanisme etc. validate și utilizate în furnizarea serviciilor, <i>din care:</i> ▶ <i>din sectorul medical</i>	Ținta minimă pentru indicatorul 4S50 este 80% din ținta indicatorului 4S57	4S57	Regiuni mai puțin dezvoltate	Instrumente/ proceduri/ mecanisme etc., <i>din care:</i> ▶ <i>din domeniul medical</i>	Ținta minimă a indicatorului de realizare 4S57 este de 3

Atenție! Fiind un proiect cu acoperire națională, în cazul indicatorilor de realizare/ rezultat care vizează instrumente/ proceduri/ mecanisme etc., aceștia vor fi raportați EXCLUSIV pentru regiunile mai puțin dezvoltate (tipul de regiune care asigură cea mai mare parte a finanțării).

Activitatea 2: Furnizarea programelor de formare/ instruire profesională specifică pentru specialiștii implicați în derularea programelor de prevenție, depistare precoce, diagnostic și tratament al leziunilor precanceroase ale colului uterin

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S48	Regiuni mai puțin dezvoltate	Persoane care și-au îmbunătățit nivelul de calificare/ certificate urmare a sprijinului primit, <i>din care:</i>	Ținta minimă pentru indicatorul 4S48 este 80% din ținta indicatorului 4S55.	4S55	Regiuni mai puțin dezvoltate	Persoane care beneficiază de formare/ schimb de bune practici etc., <i>din care:</i>	Pentru indicatorul 4S55 minimul obligatoriu la nivel de proiect este de 200 persoane (<i>eligibilitate proiect</i>), din care: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Regiuni mai puțin dezvoltate - 90% ▶ Regiune dezvoltată - 10%. Atenție! Proiectele care nu vor avea acoperire NAȚIONALĂ în sensul menționat mai sus nu sunt eligibile în cadrul acestui apel de proiecte.
	Regiuni mai dezvoltate	<ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>din sectorul medical</i> ▶ <i>Sectorul socio-medical</i> 			Regiuni mai dezvoltate	<ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>Sectorul medical</i> ▶ <i>Sectorul socio-medical</i> 	

Atenție! Fiind un proiect cu acoperire națională, în cazul indicatorilor de realizare/ rezultat care vizează persoane care beneficiază de formare (*ex. medici, biologi, tehnicieni de laborator, asistenți medicali, asistenți medicali comunitari, registratori medicali, mediatori sanitari, psihologi implicați în furnizarea serviciilor de sprijin/ suport, alt personal medical etc.*), aceștia vor fi raportați **EXCLUSIV** funcție de localizarea instituției publice în care își desfășoară activitatea și cu care are încheiat un contract de muncă (perioadă determinată sau nedeterminată) și **NU** funcție de locul unde se furnizează programul de formare.

Atenție! Acoperire NAȚIONALĂ va fi interpretată atât în sensul proporției țintei indicatorului de realizare 4S55 pentru regiuni mai puțin dezvoltate/ regiune mai dezvoltată, cât și din perspectiva necesității ca grupul țintă să provină din instituții publice din toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Atenție! Locul de derulare a activităților/ subactivităților proiectului (de ex. locul unde este derulată activitatea de formare profesională, sediul proiectului etc.) nu va fi luat ca reper în asocierea cheltuielilor cu regiunea de dezvoltare aferentă.

Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare se regăsesc în **Anexa 1** la prezentul ghid.

La nivelul fiecărui proiect vor trebui stabilite ținte după cum urmează:

- ▶ pentru indicatorul de realizare 4S55, cât și pentru indicatorul de rezultat 4S48, țintele sunt stabilite atât pentru regiunile mai puțin dezvoltate, cât și pentru regiunea mai dezvoltată București - Ilfov;
- ▶ pentru indicatorul de realizare 4S57, cât și pentru indicatorul de rezultat 4S50, țintele sunt stabilite exclusiv pentru regiunile mai puțin dezvoltate.

Raportarea indicatorilor:

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, „Participanți” sunt *persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți.*

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, art. 5 *”Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții”*. Pentru a răspunde acestei cerințe, solicitantul va avea obligația raportării indicatorilor comuni, conform **ghidului de raportare indicatori (comuni și specifici de program)**.

Toate datele aferente indicatorilor privind participanții trebuie raportate conform atributelor menționate în anexa I a Regulamentului FSE nr. 1304/2013.

Solicitantul va putea selecta dintr-o listă predefinită în aplicația informatică indicatorii aferenți cererii de propuneri de proiecte și va completa ținte pentru acei indicatori pentru care se solicită acest lucru, așa cum i se va semnala și în sistemul informatic.

Funcție de tipul de activități prevăzute, toți indicatorii menționați în prezentul apel de proiecte sunt obligatorii.

Participanții, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, vor semna o declarație prin care își dau acordul privind utilizarea și publicarea datelor personale.

1.7. Alocarea financiară stabilită

În cadrul prezentului apel de proiecte implementat prin aplicarea procedurii competitive și lansat în contextul Axei Prioritare 4, PI 9.iv, OS 4.9 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat este de 5.000.000 euro (contribuția UE + contribuția națională) la nivelul categoriilor de regiuni după cum urmează:

- ▶ pentru **regiunile mai puțin dezvoltate** (*Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia*), suma totală disponibilă este de 4.435.338,67 euro, din care contribuția UE este de 3.770.037,87 euro (corespunzând unei contribuții UE de 85%), iar contribuția națională este de 665.300,80 euro (corespunzând unei contribuții naționale de 15%);
- ▶ pentru **regiunea dezvoltată** (***București-Ilfov***), suma totală disponibilă este de 564.661,33 euro, din care contribuția UE este de 451.729,06 euro (corespunzând unei contribuții UE de 80%), iar contribuția națională este de 112.932,27 euro (corespunzând unei contribuții naționale de 20%).

1.8. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii octombrie 2017, respectiv **1 EURO = 4.6003 RON.**

1.8.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului

- ▶ Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 5.000.000 euro.

În contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice va fi aprobat un singur proiect, respectiv proiectul care îndeplinește cerințele de eligibilitate și punctajul cel mai mare în etapa de evaluare tehnică și financiară.

1.8.2. Cofinanțarea proprie și cofinanțarea UE

Valoarea cofinanțării private proprii se stabilește în funcție de tipul entității care are calitatea de solicitant sau, după caz, în funcție de tipul fiecărei entități care are calitatea de partener, aplicată la valoarea totală eligibilă pe care o gestionează în cadrul parteneriatului, după cum urmează:

AP/ PI	Regiuni de dezvoltare	Co-finanțare a UE %	Co-finanțarea națională (publică+ proprie)%, din care:	Ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora	Instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetelor fondurilor speciale		Instituțiile de învățământ superior acreditate care nu fac parte din categoriile anterioare de beneficiari		Beneficiari persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial	
				Cofinanțare publică %	Cofinanțare proprie %	Cofinanțare publică %	Cofinanțare proprie %	Cofinanțare publică %	Cofinanțare proprie %	Cofinanțare publică %
AP 4 PI 9.iv	Regiune mai puțin dezvoltată	85	15	15	2	13	2	13	0	15
	Regiune mai dezvoltată	80	20	20	2	18	2	18	0	20

Pentru proiectele finanțate în contextul prezentului ghid, valoarea eligibilă a proiectului, contribuția privată proprie, cofinanțarea UE, asistența financiară nerambursabilă solicitată vor fi defalcate automat de sistemul informatic pe cele două tipuri de regiuni de dezvoltare (Regiuni mai puțin dezvoltate/ Regiune mai dezvoltată) în baza unei pro-rata (pentru regiunea dezvoltată - 11,29322655%, iar pentru regiunile mai puțin dezvoltate - 88,70677345% din total).

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/ partenerilor

Se va avea în vedere capitolul relevant din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>

2.2. Eligibilitatea proiectului

Se va avea în vedere capitolul relevant din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>

2.3. Încadrarea cheltuielilor

Listă privind încadrarea cheltuielilor eligibile aferente proiectului în categoriile/ subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS:

NB. În contextul prezentului ghid decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale.

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli directe			
Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
Cheltuielile eligibile directe	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-- cheltuieli salariale cu managerul de proiect	▶ Salariu manager de proiect.
	25-Cheltuieli salariale	83-heltuieli salariale cu personalul implicat in implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	▶ Salarii pentru personalul implicat in implementarea proiectului, altele decât management de proiect.
		164 - Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	▶ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ▶ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat in implementarea proiectului altele decât management de proiect.
	27-Cheltuieli deplasarea	cu 98-Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați in implementarea proiectului	▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna personalului propriu ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuieli) conține:
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transport cu avionul, transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
	29-Cheltuieli cu servicii	100 - cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (ex. formare profesională, etc.). ▶ Cheltuielile pentru achiziționarea sau realizarea de studii, cercetări de piață, analize ▶ Cheltuielile aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică efectuate în cadrul proiectului.
		104 - cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuielile efectuate pentru organizare de evenimente de genul: conferințe (altele decât cele pentru informare și comunicare), cursuri de instruire, seminarii, mese rotunde, ateliere de lucru, cursuri de formare care pot include: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cheltuieli pentru cazare, masă, transport; ○ Cheltuieli pentru taxe și asigurări ale persoanelor din grupul țintă și a altor persoane care participă/contribuie la realizarea activităților proiectului; ○ Cheltuieli pentru închiriere sală, echipamente/dotări; ○ Cheltuieli pentru onorarii aferente lectorilor/ moderatorilor/ vorbitorilor cheie în cadrul unui eveniment, precum și persoane care participă/contribuie la realizarea evenimentului; ○ Cheltuieli cu servicii de formare; ○ Cheltuieli pentru servicii de traducere și interpretariat aferente activităților realizate; ○ Cheltuieli pentru editare/ tipărire/ multiplicare materiale pentru evenimente;

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
			<ul style="list-style-type: none"> ○ Servicii de catering; ○ Servicii de sonorizare; ○ Servicii de transport de materiale și echipamente;
	11-Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului:	32 - cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații/ garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuielile pentru achiziția de publicații/abonamente la publicații, cărți relevante pentru obiectul de activitate al beneficiarului, în format tipărit și/sau electronic, precum și cotizațiile pentru participarea la asociații. ▶ Achiziționare de reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic; ▶ Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire; ▶ Taxe de participare la programe de formare/ educație; ▶ Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare; ▶ Taxe notariale.
	21-Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	70 - cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile; ▶ Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice; ▶ Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare; ▶ Papetărie; ▶ Cheltuieli cu materialele auxiliare; ▶ Cheltuieli cu materialele pentru ambalat; ▶ Cheltuieli cu alte materiale consumabile; ▶ Multiplicare.
	23-Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului
	43 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare	165 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurii	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> ○ apă și canalizare;

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
	funcționarii structurilor operaționalizate în cadrul proiectului		<ul style="list-style-type: none"> ○ servicii de salubritate; ○ energie electrică; ○ energie termică și/sau gaze naturale; ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date; ▶ servicii poștale și/sau servicii curierat. ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținerea curentă; ○ asigurarea securității clădirilor; ○ salubritate și igienizare. ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere echipamente; ○ reparații echipamente; ○ întreținere mijloace de transport; ○ reparații mijloace de transport. ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO)
	5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile	9 - cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere sedii, inclusiv depozite ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
	generale de administrație		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri
	4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
	22 - cheltuieli cu achiziția de active necorporale	76 - cheltuieli cu achiziția de active necorporale	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare, aplicații informatice
	28-Cheltuieli de tip FEDR	161 - cheltuieli cu construcții, inclusiv reabilitare/ modernizare clădiri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Instalații tehnice ▶ Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) ▶ Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale ▶ Alte echipamente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ○ Cablare rețea internă ○ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ○ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ○ Alte cheltuieli pentru investiții ▶ Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
			<ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construcție; ▶ Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie; ▶ Obținerea acordului de mediu; ▶ Obținerea avizului PSI; ▶ Obținerea avizelor sanitare de funcționare. ▶ Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: ▶ Plata verificării tehnice a proiectului; ▶ Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentare cu apă, canalizare; ○ Alimentare cu gaze naturale; ○ Agent termic; ○ Căi de acces; ○ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; ○ Energie electrică.
Cheltuieli directe Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză			
Cheltuieli generale de administrație (Cheltuieli indirecte) Cheltuieli generale de administrație (Cheltuielile eligibile indirecte) reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte	10-Cheltuieli generale administrație	de 30-Cheltuieli generale de administrație (indirecte pe bază de costuri reale)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect ▶ Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar ▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori). ▶ Chirie sediu administrativ al proiectului ▶ Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu ▶ Cheltuieli cu dezvoltarea de aplicații informatice ▶ Cheltuieli de consultanță și expertiza de care beneficiarul are nevoie pentru derularea corespunzătoare a managementului de proiect (expertiza financiară, achiziții publice) ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> a) apă și canalizare b) servicii de salubritate c) energie electrică d) energie termică și/sau gaze naturale e) telefoane, fax, internet, acces la baze de date f) servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținerea curentă b) asigurarea securității clădirilor c) salubritate și igienizare

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținere echipamente b) reparații echipamente c) întreținere mijloace de transport d) reparații mijloace de transport ▶ Amortizare active <ul style="list-style-type: none"> ▶ Conectare la rețele informatice ▶ Arhivare documente ▶ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție ▶ Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate ▶ Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare ▶ Taxe notariale ▶ Abonamente la publicații de specialitate ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): <ul style="list-style-type: none"> ○ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ○ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ○ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ○ cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului ▶ Materiale consumabile: <ul style="list-style-type: none"> ○ cheltuieli cu materialele auxiliare ○ cheltuieli cu materialele pentru ambalat ○ cheltuieli cu alte materiale consumabile

	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Producția materialelor publicitare și de informare ▶ Tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare ▶ Difuzarea materialelor publicitare și de informare ▶ Dezvoltare/adaptare pagini web ▶ Închirierea de spațiu publicitar ▶ Alte activități de informare și publicitate
	Cheltuielile generale de administrație vor fi decontate pe baza de costuri reale, în baza documentelor justificative		

NB. Cheltuielile directe de personal reprezintă acele cheltuieli care derivă din încheierea de raporturi de serviciu/de muncă, inclusiv contribuțiile angajatului și angajatorului, cu respectarea prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și costurile rezultate din contracte de servicii încheiate cu personal extern beneficiarului, conform prevederilor legale în vigoare. Această categorie de cheltuieli este aferentă personalului care este direct implicat în activități generatoare de rezultate și, după caz, indicatori din cadrul operațiunii.

Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările ulterioare..*

La nivel de proiect pot fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

- ▶ **cheltuieli de tip FEDR** aferente cheltuielilor directe ale proiectului: maximum 10% din cheltuielile directe eligibile ale proiectului.
- ▶ **cheltuielile generale de administrație (cheltuieli indirecte pe bază de costuri reale)** vor fi decontate ca maximum 15% din cheltuielile directe ale proiectului.

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Completarea cererii de finanțare se realizează în conformitate cu documentul Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, precum și cu instrucțiunile de completare furnizate în sistemul informatic la apelurile de proiecte.

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor

Selecția proiectelor se efectuează în conformitate cu prevederile:

- ▶ Documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*⁹
- ▶ *Metodologiei de evaluare și selecție a proiectelor POCU- modificată în mai 2017*¹⁰
- ▶ *Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității*
- ▶ *Criteriile de evaluare și selecție*

În contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice va fi aprobat un singur proiect, respectiv proiectul care îndeplinește cerințele de eligibilitate și punctajul cel mai mare în etapa de evaluare tehnică și financiară. Apelul va fi considerat închis la data contractării acestui proiect.

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU.

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

CAPITOLUL 7. Anexe

Anexa 1: Definițiile indicatorilor specifici de rezultat și realizare

Anexa 2: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție

Anexa 4: Cadrul strategic și cadrul legal aplicabil

⁹ <http://www.fonduri-ue.ro/images/files/programe/CU/POCU-2014/20.04/ORIENTARI.GENERALE.POCU.pdf>

¹⁰ http://www.fonduri-ue.ro/images/files/programe/CU/POCU-2014/2017/Metodologia_de_evaluare_POCU_mai_2017_1.pdf